

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belkőzép-utca 11. szám,
ahová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Az erdélyi gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, belkőzép-utca 11. szám,

ide küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetési és hirdetési pénzek, valamint a reclamatiók.

Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Körültekintés.

Burgonya élesztő készítése. Zalka Zsigmond.

Egyleti élet.

Az erdélyi gazdasági egyesület igazgató választmányának f. hó 23-án tartott ülés.

Rövid szakközlemények.

Mütrágyázási kísérletek kukoriczával. — Jövedelmező-e a buza kapálása? — A vakandoknak a kerti ágyakból való elűzése a petroleumot ajánlják.

Vegyesek.

A jövő héten tartandó országos vásárok. — Gyümölcsfeldolgozó gépek kedvezményes áron. — Grünbaum Mihály a Filloxera és Peronospora irtó szer feltalálója. — Az állategészségügy állapota. — Az 1896-iki ezredéves kiállítás. — A mezőgazdaság és erdészet az 1896-iki ezredéves kiállításon. — Szarvasmarhákivitelünk Svájcba. — Szőlőoltó részvénytársaság. — Szőlőbiztosítás. — A gypjuvásár Losoncban. — A szarvasmarha-behozattól Oroszországból nem kell tartani. A száj- és körömfájás Franciaországban — Kirándulás Magyar-Ovárra. — A „Hungaria” mütrágya, kénsvav és vegyi ipar részvénytársaság melléklete.

Szerkesztői üzenetek.

Piaczi értesítő.

Hirdetések.

Körültekintés.

Hitbizományi és közbirtokossági birtokok statisztikája. — A gazdasági egyesületek szövetsége

Gróf Bethlen András földművelésügyi miniszter a múlt évben indította meg birtokstatistikai kiadványait, melyek nem csak tartalmuk érdekességénél fogva hézagpótlók, de nagyon fontosak azért is, mert ezen statisztikai adatokból ismerhetjük meg Magyarország birtokviszonyait, tehetünk összehasonlításokat, vonhatunk következtetéseket, esetleg olyanokat is, melyek hasznos törvényes beavatkozásokat vonhatnak maguk után

Ezen birtok statisztikai kiadványok közül tavaly jelent meg az első füzet, a mely tartalmazta a korlátolt birtokokat kategóriába osztva, tartalmazta továbbá Magyarország területének művelési ágak szerinti megosztását külön az összes korlátolt birtokokra és külön a szabad birtokokra vonatkozólag.

A most megjelent második füzet a hitbizományi és a közbirtokossági birtokokat részletezi külön-külön kimutatván területeiket és az e területen lévő művelési ágakat.

91 hitbizományi birtokkal számol be Kimutatja azoknak alapítási évét, s mint legrégebb hitbizományi birtokot a gróf Harrach Károly által 1628-ban alapítottat említi fel. Az 1893-ban alapított egy hitbizományi birtok területétől eltekintve

a hitbizományi birtokok összes területe 2 313,499 kat hold, s így átlag egy—egy hitbizomány területe 25,706 kat. hold. Természetes, ennél kisebb és jóval nagyobb hitbizományok is vannak; sajnos azonban az egyes hitbizományok nagysága feltüntetve nincsen, pedig ez is értékes adat volna, a mennyiben a kis hitbizományok nem képeznek az országra nézve oly nagy terhet, mint a nagy hitbizományok. — A fentebb jelzett 91 hitbizomány közül csupán 22 alapított az 1850 év előtt, a többi pedig újabb alapításu.

A hitbizományok területe az egyes művelési ágak között következőleg oszlik meg — Összehasonlítás kedvéért csatoljuk az országos arányt is.

	kat. hold	% ország	arány %
Szántóföld	662,469	28 63	41 35
Kert	6,651	0 29	1 23
Rét	187,627	8 11	10 52
Szőlő	1,939	0 08	1 22
Legelő	289,792	12 53	13 22
Erdő	993,924	42 96	26 85
Nádas	12,604	0 55	0 31
Terméketlen	158,492	6 85	5 30

Összesen: 2 313,499 100 100

Ezen kimutatásból is csak az tűnik ki, a mi a fentebbiekből, hogy tudniillik a hitbizományi birtokok is aránytalanul sok terméketlen területtel, nádassal és erdővel rendelkeznek; ezen három művelési ág éppen felét teszi ki az összes hitbizományi birtokoknak, holott országos átlagként ezen ágakra egy harmad sem esik

A hitbizományi birtokok közül legtöbb a duna jobb partján van. A duna jobb partján a hitbizományi birtokok az összes területnek 13 42% teszik ki. Ezután következnek a Tisz jobb partja az összes területnek 10 30%-val.

Legkevesebb hitbizományi birtok van még Erdélyben, az összes területnek csak 0 40%, országos részesedésük pedig 4 72%. A megyék között első helyen áll Bereg megye 36 61% hitbizományi birtokkal; következik azután Sopron megye 27 62%-al, Moson megye 20 89%, Gömör és Kis-hont megye 18 27%-al, Somogy 17 43%-al stb. Alig van néhány megye az országban a mely hitbizományial ne rendelkezne

A füzet második része a községi birtokokkal foglalkozik, s azok területét 5 590,144 kat. holdra teszi. Ezen birtokokokon is a főterületet az erdő, legelő és a terméketlen terület teszi, ugyannyira, hogy alig félmillió kat hold szántóföld áll rendelkezésükre. A közbirtokossági birtokok területe 3 239,070 kat hold, a melynek több mint felét (1 657,463) ugyancsak erdő képezi, mely után nagyság tekintetében a legelő következik 1 302,454

kat holddal Igen érdekes kimutatást tartalmaz a füzet a községi birtokok nagyságára vonatkozólag. Kimutatja, hogy 130 olyan községe van az országnak, melynek 6000 holdnál nagyobb birtoka van. A magyar Alföldnek 230 olyan községe van, mely 1000—6000 hold birtokkal rendelkezik. Ezeknek egy jejtékeny része telepítésekre teljesen alkalmas volna

A mosonmegyei gazdasági egyesület f. évi márcziusában megtartott választmányi ülése elébe egy nevezetes memorandumot terjesztett be Balás Árpád egyesületi elnök, a melyben indítványoztatik, hogy a duanántuli gazdasági egyesületek lépjenek szövetségbe.

A memorandumban ki van fejtve, hogy az utóbbi időkben több oldalról eszmecserék indultak meg oly irányban, hogy mezőgazdasági érdekképviseletünk megalkottassék.

Kiválóan fontosnak ígérkezik pedig e célból, ha a természeti és kulturális viszonyok tekintetében s területre nézve is összetartozó megyék gazdasági egyesületei egymással tervszerű érintkezésbe lépnek, anélkül, hogy különben autonómiájukat feláldoznák. Így sok olyan helyen el lenne érhető, a mi az egyesületek erejét külön-külön meghaladja, míg együttesen, tervszerűleg működve, nagy nehézségek is meg volnának oldhatók.

Ezért ajánlja a memorandum, hogy tétessenek meg a lépések egy dunántuli gazdasági egyesületek szövetségének létrehozására.

A szövetség megalakulása legnagyobb várható eredménye remélhetőleg az lenne, hogy a társult egyesületek egymással való érintkezése következtében azok tagjai körében a mezőgazdaság ügyére vonatkozólag közvélemény keletkezne, melyet eddig oly sajnosan nélkülözünk. Feltehető továbbá, hogy a társult egyesületek eddigi szűk hatáskörükből és elszigeteltségükből kilépve, tagjaikban nagyobb hajlamot fognak ébreszteni a célok megvalósítása utáni törekvésre

Ezen tervezett szövetség létesítése tárgyában f. hó 10-én tartatott meg az értekezlet Perczel Dezső elnökle alatt Budapesten. Képvisele volt 9 dunántuli egyesület, leginkább elnökeik és titkáraik utján. As értekezlet rövid vita után kívánatosnak és helyesnek mondta ki a szövetezet létesítésének eszméjét. A sikerhez azonban első sorban a gazdasági közönség érdeklődése volna kívánatos, a mutatkozó közönyt megtörni volna az első feladat. A Balás Árpád memorandumát elhatározták az összes gazdasági egyesületeknek megküldeni tárgyalás és véleményadás céljából.

Legmagasabb csiraképességű fajazonos répamagvak u. m.:
Eredeti sárga oberndorfi
Eredeti vörös Mammuth
Eredeti sárga olajbogyóalakú

Mauthner Ödön

magkereskedésében Budapesten

Burgonya élesztő készítése.*)

A mezőgazdasági szeszgyárak már pár év óta válságos helyzetben vannak, a minek legfőbb oka a nyers szesz alacsony árában rejlik. Az előbbi cikkekben felhozott adatok meggyőzik az igen tisztelt olvasót arról, hogy p. o. ma 16 frtos szeszárak mellett is a tengeri feldolgozásánál a haszon csak legfeljebb a mosléknak egy része és az állatok által produkált trágya. A mezőgazdasági szeszgyárak legtöbbször tehát csak ezen csekély haszonért dolgoznak és tartja fenn üzemét.

Már pedig a gyáros és termelő arra törekszik, hogy nyers anyagát, akár saját termése az, akár úgy vásárolja, a lehető legmagasabb áron értékesítse.

Nem szándékozom e helyütt felsorolni mindazon tényezőket, a melyeknek segítségével az üzemet jövedelmezőbbé lehetne tenni, csak egy körülményre óhajtom a mezőgazdasági szeszgyárak figyelmét felhívni, a melynek révén némi megtakarítás eszközölhető, és ez a malátának csekélyebb mennyiségben felhasználása

A malátát a szeszgyár két célra használja fel: 1) a cukrosításnál, 2) a kovász, illetve müélesztő készítésénél.

A cukrosításnál a maláta mennyiség egy bizonyos minimális mennyiségen alul nem apasztható, minthogy ellenkező esetben a cukrosítás és az utóerjedés nem megy normalisan keresztül, a minek eredménye a szesznyeremény apadása. Jó minőségű malátából 100 kg. 18% keményítő tartalmu burgonyának az elcukrosítására 2½—3 kg. zöld maláta szükséges.

Az élesztő készítéshez 100 kg. burgonyára szintén 2½—3 kg. zöld maláta szükséges, rendszerint azonban a kisebb mezőgazdasági szeszgyárak kénytelenek ennél nagyobb mennyiséget venni, minthogy kicsiben dolgozva, sem a kovász, sem az élesztő készítését nem tudják úgy vezetni, a mint az kívánatos, sőt szükséges volna.

Már pedig a maláta, illetve az árpa a legdrágább szeszgyártási nyers anyag, s így kevesebb mennyiség felhasználásával már tetemes megtakarítás eszközölhető.

E célra ajánlom burgonyát feldolgozó mezőgazdasági szeszgyárainknak a burgonya élesztő készítését és felhasználását.

A burgonya élesztő mezőgazdasági szeszgyárunkban következőképp készült:

A 13—14° R.-ra lehűtött édes cefzeféből délelőtt levétetik 100 liter cefzefre, s ez áll délután 2—3 óráig, a midőn keverve lesz 25 kg. kétszer zuzott zöld malátával és 1 kg. rozsliszttel. A keverék direkt gőzbevezetés által fel lesz főzve 53° R.-ra, vagyis a cukrosítás hőfokára. Az így előállított kovász savanyítás céljából áll másnap délelőtt 8—10 óráig, a midőn is 40° R.-ra lehűlvén, gyorsan 13° R.-ra hűtetik le. Ekkor sacharometer foka 16—17%, savtartalma 2·2—2·4 cm³ natronlug 20 cm.³ szűrt kovászra.

A lehűtött kovász délután 3—4 óráig áll, a midőn is a már délelőtt levett és lehűtés által kelőleg konzervált anyaélesztővel kevertetik. Az élesztő másnap d. e. 9—10 órára érett; ekkor látszólagos sacharometer foka 7%, savtartalma 2·6 cm.³ normal natronlug. Az érett élesztőből levétetik 20 liter anyaélesztő, s helyébe felfrissítés 15—16° R.-ra lehűtött édes cefzefre adatik.

Az így nyert müélesztő ép úgy dolgozik, mint a maláta és rozsz élesztő, a cefzefrék leérjedése mindkét esetben teljesen egyenlő.

Hogy a burgonya élesztő használatával mennyi árpa takarítható meg annak megvilágítására szolgáljanak a következő szám adatok:

28 q burgonyához maláta és rozsliszt élesztő készítésénél felhasználunk 45 kg. zöld malátát és 8 kg. rozsliszttel; tehát 5 havi üzem alatt a felhasznált zöld maláta mennyisége 6750 kg; a rozsliszte 1200 kg. Ennek ellenében a burgonya élesztőhöz felhasználunk naponként 25 kg. zöld malátát és 1 kg rozsliszttel, vagyis 5 hó alatt 3750 kg. zöld malátát és 150 kg. rozsliszttel, vagyis a megtakarítás 30 q. zöld maláta, a mi megfelel 20 q. árpának és 1050 kg. rozsliszttel. Ha az árpát 7 frttal, a rozsliszttel ugyancsak 7 forinttal számítjuk, a megtakarítás 213 forintot tesz ki.

Megjegyzendőnek tartom, hogy a burgonya élesztőt célszerű minden két hétben egyszer ½—1 kg. préselt élesztővel felfrissíteni.

Zalka Zsigmond.

Egyleti élet.

Az erdélyi gazdasági egylet igazgatóválasztmánya f. hó 23-án tartotta május havi ülését. Elnököt: Szabó József e. elnök; jegyzett Sipos Gábor alkalmi jegyző Jelen voltak: Gyárfás Benedek, Nagy Lajos, Eöry Tivadar, Benkő Mihály, Molnár Sándor, br. Mannsberg Sándor, gróf Béldy Ákos, Tóth Sigmund, dr. Szentkirályi Kálmán, Demeter Károly, dr. Békési Károly.

A múlt gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után, két rendbeli pénztári jelentést hallgatott meg a gyűlés. Ezeknek tárgyalása után határozatba ment, hogy a kézi pénztárban a folyó kiadások fedezésére csak 1000 frt körül hagyható meg készpénz. A pénztárban levő többi pénzzel vásároltasék regálé kötvény.

Bejelentetett, hogy Vulcu Stan Oláhsolymosi lakos évdijás kötelezvényt állított ki. Örömmel üdvözi a gyűlés a tagok sorában

Azután a földmívelési miniszterium leiratai tárgyalattak. A földmiv. min. azon leiratára, melyben az egyleteknek ingyen, magánosoknak kedvezményes áron ajánl Cazenille-féle aszaló kemenczét teljes felszereléssel 291 frt 50 kron, normandiai gyümölcsmalmot 70 frton, Kriznic-féle pálinka kazánt 200 frton, elhatározott, hogy az egylet mindenikből egyet kér kísérletezés végett; egyszerűsmind felszólítja a birtokosokat, hogy a kik hajlandók ezen kedvezményes áron vásárolni, indokolt kérelmüket június 1-ig nyújtsák be az egyletnek.

Az irodalmi szakosztály kérelmére az egylet a szakosztály kiadványainak 160 példányát fogja kiosztani az erdélyi vármegyék mindenikének 10—10 néptanítója között. Továbbá megrendeltetett az orsz. m. kir. statisztikai hivatal ez évi kiadványai.

Örömmel üdvözi Beszterce-Naszód vármegye közigazgatási bizottságának azon átiratát, melyben tudatja, hogy a fiatal szarvasmarhák levágásának meggátálása érdekében már megelőzőleg hozott szabályrendeletet.

A heremag tisztítás végét érven, az 50—60 métermázsányi hulladék megsemmisítésére határozott — mivel az elégetés igen költséges — kéresek fel a kolozsmonostori m. kir. vetőmagvizsgáló állomás, hogy tegyen kísérletet, vajjon égetetlen mésszel való bevermelés által nem semmisíthető meg az aranka mag a csiraképessége

Az országos magy. gazd. egylet kiállítási irodájának felszólítására a kiállítás céljaira az egylet által megajánlott ez évi részlet utalványoztatik.

Az országos gazd. egylet azon átiratára, hogy a cserebogaraknak irtására az egylet hatáskörében és társadalmi uton kövessen el mindent, határozott, hogy mivel társadalmi uton, mint a példák bizonyítják sokra nem megyünk, terjesszen egyletünk egy feliratott a miniszteriumhoz, melyben kérje a törvényhozási közbe lépést a kötelező irtásra.

Még egy pár keblti ügy elintézése után az ülés végett ért.

Rövid szakközlemények.

— **Mütrágyázási kísérlet kukoriczával.** Czako Béla, a keszthelyi gazdasági tanintézet tanára az intézet 1893-iki évkönyvében jelentést tesz mütrágyázási kísérletéről, melyet kukoriczával folytatott. A kísérleti föld őszzsel fel lett szántva, tavasszal pedig két szántásban részesült. Ezután 55 cm. sortávolságban, a vetőmag 35 cm. növénytávolságban május hó 1-én elvetetett. Kikelés után a fészkekben csak egy erőteljes növény hagyatott meg úgy, hogy 1—1 növénytenyészterülete 1925 □ cm. volt. Használtatott spodium-superphosphát, amonium-superphosphát és chilisalétrom, de mindegyik parcella még külön istállótrágyát is kapott. Az eredmény a következő volt: 1 szakasz csak istállótrágyával, kat. holdon szemet 18 p. 99 kilót, csutkát 3 q. 72 kilót adott, a hektoliter suly volt 80·9 kiló; a 2. szakasz istállótrágya + spodium-superphosphát termett 19 q. és 73 kg. szemet és 3 q. 99 kg. csutkát, egy hektoliter sulya 77·2 kiló; 3. szakasz istállótrágya, spodium-superphosphát és chilisalétrom termett szemet 23 p. 43 kilót, csutkát 4 q. 50 kilót, egy hl. sulya 80·7 kiló; 4. szakaszon istállótrágya és amon-superphosphát: szemtermés 20 q. 43 kiló, csutka 4 q. 36 kiló, 1 hl. szemes tengeri sulya 80·4 kiló. Megjegyzendő, hogy a superphosphátokból kat. holdanként 200 kg. chilisalétromból 100 kg., az istállótrágyából pedig 200 q. használtatott. Az istállótrágya a tél folyamán hordatott ki a kísérleti területre. Legnagyobb eredményt szolgáltatva tehát az istállótrágya, superphosphát és chilisalétrom, a mennyiben az istállótrágyához képest 4 q. és 44 kg. többletet adott.

— **Jövedelmező-e a buza kapálása?** Ezen kérdés eldöntésével kíván foglalkozni Czako Béla, a keszthelyi gazdasági intézetnek növénytermelési tanára, a ki az intézet 1893-iki évkönyvében számol be az ezen kérdésben megejtett kísérleteinek eredményéről. Egy 800 □ öles földszakaszon, a melynek fele 12 cm. sortávolságra lett elvetve és a tenyészet közben kapálva volt, az eredmény a kapálatlan területen: szem 243 kg., szalma 246 kg., polyva 140 kg., a kapáltan: szem 240 kg., szalma 197½ kg., polyva 152½ kg. A buzaszemnek a minősége azonban fél kilogrammal volt nagyobb. Ezen egybeállítás szerint tehát a termés szemben kisebb volt, de kisebb volt szalmában is és így a kapálásnak a költségei nemcsak, hogy meg nem térültek, hanem egyenes veszteséget képeznek. Megjegyzendő, hogy a keszthelyi gazdasági intézetben már több év óta folynak a kísérletek ez irányban és az eredmény körülbelül egyforma. Az csak nagyon ritka esetben következett be, hogy a kapálás költségei részben megtérültek.

— **A vakondoknak a kerti ágyakból való elűzésére a petroleumot ajánlják.** A petroleumot úgy kell alkalmazni, hogy a vakandturásba csináljunk egy karó segítségével egy lyukat és ebbe öntsük a petroleumot. A petroleum szag elűzi a kerti ágyból a vakondokat, a nélkül, hogy elpusztítaná. Ez volna tehát a legjobb megoldás, mert tudvalevőleg a vakond igen hasznos állat, mivel a férgeseket, különösen a lötétüket hathatósan pusztítja és ezért kiméletet érdemel. Ha tehát a kerti ágyakban káros volna, a jelzett eljárás által ezekből elűzhetjük, a nélkül, hogy lehetetlenné tennénk, hogy bogárpusztító tevékenységét más földeken folytassa.

Vegyes közlemények.

— **A jövő héten tartandó országos vásárok.** Máj. 26. Nagy-Sink, Naszód, Sz. Udvarhely — 27. Maros-Kecze, M.-Méhés, Mikeszásza, Naszód, Sz. Udvarhely. — 28. Mezőmehes, Mikeszásza, N.-Sink, Sz. Udvarhely. — 29. Deés, M.-Méhés, Mikeszásza, Monor, Sz. Udvarhely. — 30. Deés, M.-Méhés, Mikeszásza, Monor. 31. Brassó, Deés, Káp-Monostor, Monor, Zernest. — Jun. 1. Brassó, Bözöd, Deés, Káp-Monostor, Zilah.

— **Gyümölcsfeldolgozó gépek kedvezményes áron.** A nm. földmiv. min. kedvezményes áron kész Cazenille-féle aszaló kemenczét teljes felszereléssel 290 frt 50 kron, normandiai gyümölcsmalmot (a vám és szállítási költségek elengedése

*) Mutatvány a kassai gazdasági tanintézet évkönyvéből.

mellett) 70 frton, Kriznics-féle pálinka kazánt 260 frton adni az érdekelte magános gyümölcs termelőknek. Ennek folytán felszólítja az erdélyi gazd. egyesület azon termelőket kik ezen kedvezményt igénybe akarják venni, indokolt kérelmeiket 1894. június 1-ig nyújtás be az egyesület titkári hivatalába (Belközép-utca 11. sz.)

— Grünbaum Mihály a Filloxera és Peronospora irtó szer feltalálója aláírásával Gyuláról egy nyomtatott hirdetést terjeszt a közönség körében, a melyben azt állítja, hogy oly határu szert talált fel, a mely mind a filloxera mind a peronospora viticola terjedése ellen biztos ovszerül szolgál. Azt állítja továbbá, hogy szerét a földművelésügyi min. kizárólag szabadalmazta s jónak és hasznosnak találta. A földművelésügyi ministeriumtól közvetlenül szerzett információ alapján s megbízásából közöljük, hogy a nevezett ministerium Grünbaum Mihálynak e szerre sem kizárólagos szabadalmat nem adott, de nem is adhatott, mert szabadalmak engedélyezésére nem illetékes, sem pedig illetékes szakközege a kérdéses szert olyanannak nem találta, mely a filloxera vagy peronospora terjedését megakasztaná. A földművelésügyi ministerium figyelemzeti ennél fogva a szőlőbirtokosokat, hogy óvakodjanak saját érdekükben az ily szédelgőtől, a kik nagyhangú, hazug hirdetéseikkel csak arra törekcsenek, hogy a hiszékenyeket lépre vigyék s haszontalan szercekk elárúsításával mások kárára haszonhoz jussanak.

— Az állategészségügy állapota május hó 16-án a következő volt: Keleti marhavésztl Magyarországn, Fiume és Horvát-Szlavonország teljesen ment. Egyéb állati ragadós betegségek: Lép-fene 171 községben, 219 udvarban, veszettség: 181 k. 233 u., takonykór és bőrféreg 133 k. 187 u., ragadós száj- és körömfájás 22 k. 64 u., ragadós tüdőlob 93 k. 138 u., jubhimlő 12 k. 28 u., tenyészbenáság 26 k. 60 u., rühkór 158 k. 700 u., sertésorbáncz 56 községben 182 udvarban.

— Az 1896-iki ezredéves kiállítást rendezőbizottság tejjgazdasági osztálya lázas tevékenységgel működik azon, hogy a millennárius kiállításon a tejjgazdaság, saját külön pavillonban, fontos szerephez méltóan legyen képviselve. Az osztály f. hó 16-án tartotta legutóbbi ülését Karsay Albert elnöklote alatt, mely alkalommal kiállítási biztosokul Serfőző Gézátn és Nagy Vinczét kérte fel s a kiállítási katalogus szerkesztésével, valamint a történelmi részének megírásával Nagy Vincze tanárt bizta meg. Ez ülésen állapítottak meg azon kérdőpontok is, melyek a bejelentőknek azon czélból fognak megküldetni, hogy ezek alapján a katalogus minden kiállító tejjgazdaságáról némi képet szolgál-tasson.

— A mezőgazdaság és erdészet az 1896-iki ezredéves kiállításon. Az ezredéves kiállítás szervezési munkálatait lényegükben befejezték és most már a tulajdonsképpeni kiállítási munkák időszaka kezdődik. Az országos és csoport-bizottságok megállapították a kiállítás mindegyik osztályának programját és kereteit, a mezőgazdaság és erdészet csoportjának részletes programjából közöljük a következőket. A mezőgazdasági kiállításon a következő alapsoportokra van felosztva: 1. Talajnemek, trágyaszerek, meteorológia, földmágnesség és időjelzés. 2. Mezőgazdasági üzletberendezés. Mezőgazdaságok ismertetése. 3. Kenyértermények és azok magvai, Hüvelyesek és azok magvai. 4. Kereskedelmi és gyógynövények és azok magvai. Rostos növények és azok magvai. 5. Dohány. 6. Telepítés. 7. Kertészet. 8. Szőlőszet és borászat. 9. Állattenyésztés. 10. Méhészet. 11. Halászat. 12. Selyemtenyésztés. 13. Tejjgazdasági termékek. 14. Állategészségügy. 15. Mezőgazdasági szakoktatás és kísérletezés. 16. Üdülő telepek és turistaügy. 17. Geológia. 18. Vízépítészet, vízrendészet, folyamszabályozás és talajjavítás. A mezőgazdasági szakoktatás és kísérletezés alapsoport-kiállítása két különálló förszre oszlik a) gazdasági szakoktatásra, b) gazdasági kísérletezésre. A gazdasági szakoktatásban résztvesznek a magyar-óvári g. akadémiá, g. tanintézetek és az összes földművesiskolák. A gazdasági szakintézetek czélja: bemutatni a gazdasági szakoktatás szolgálatában álló intézményeket jelen állapotukban, különös tekintettel az intézetek szaktanárainak működésére, működésük hatására, az oktatás módszerére, a ke-

zelésük alatt levő gazdaságok ismertetésére. A gazdasági kísérletezési csoport kiállításában első sorban azon intézmények vesznek részt, a melyek tisztán e czélra szervezvék. Ezek a budapesti chemiai intézet, vegykísérleti állomás, a budapesti állami rovar-tani állomás, az összes gazdasági tanintézeteken szervezet vegykísérleti- és magvizsgáló-állomások, a budapesti, magyar-óvári és kassai gépkísérleti állomások, végül a magánosok által tett növénytermelési, állattenyésztési és táplálási kísérletek. Ezen kiállítás ezéjja: a gazdasági kísérletezés mai állapotának bemutatása, ugy eredményeiben, valamint eszközeiben. Az erdészet és vadászat kiállítását a következő alcsoportokra oszlik: 1. Erdőművelés s az ahhoz tartozó ágazatok 2. Erdőhasználat, nyerstermelés, szállítás, mellékhasználat, ipar stb. 3. Erdőrendezés, erdészeti statisztika, erdészeti történelem, szolgálati szervezés, erdészeti ismertetések, műszerek stb. 4. Erdészeti építkezés. 5. Erdészeti tanügy, szakképzés és irodalom. 6. Vadászat.

— Szarvasmarhakivitelünk Svájcba. A svájci st. margaretheni vágómarhavásár mind jelentékenyebbé válik az osztrák és magyar származású szarvasmarhára nézve Márczius havában 1370 drbot szállítottak oda a monarchiából. Miután a szükséglet egyre növekszik a földhajtás és az árak is emelkednek. Az első három vásáron 80—90 frankot fizettek élősúlyért, a negyediken az ár 94—100 frank között váltakozott.

— Szőlőoltó részvénytársaság. Az aradi hegyalja megmentése tárgyában 300 ezer forinttal részvénytársaság alakult, mely a mult héten tartotta alakuló közgyűlést. Az állam tulajdonát képezett barackai oltótelepet szinte megvette az államtól. A vidék szőlőbirtokosai, kik a vállalat részvényesei szép reményeket fűznek ahhoz.

— Szőlőbiztosítás. Németországban szőlőbiztosítási társulat létrehozásának kérdésével foglalkoznak, mely a berlini északnémetországi biztosítási társulathoz csatlakoznék. A létrehozandó társulat a kölcsönösség elvén alapulna, a biztosítás csak a szőlőfürtre terjedne ki, a virágzás idejére és azutánra, a szőlőtökére azonban nem. Kártérítés csak a szőlőfürtön jég által okozott kárért nyujtatnék, ez is azonban csak a mennyiség után. A szőlőtökön okozott kár nem térítettik meg. A szőlővetkez minden tagja a biztosított szőlő 10%-át biztosításba veszi, ugy, hogy a kár 10%-ig általában nem térítettik meg, 10%-nál nagyobb kárnál pedig a károsított területnek biztosított összege után nyujtandó kártérítésből 10% levonatik. A biztosítás a biztosítandó kivánsága szerint történhetik, vagy a szőlővirágzás utáni idő, vagy pedig a virágzás előtti és a virágzás utáni időre, mely utóbbi esetben a díjtétel 30%-al nagyobb. Virágzás után a biztosított összeg leszállítható, mely esetben a díjtétel megfelelő része visszatérítettik.

— A gyapjувásár Losoncon elég jól volt látogatva. Az idei mosás nem a legjobban sikerült, mert a gyakori futó záporok a vizet bemocskolták. Általában véve 2—5 frttal vették olcsóbban (!) a gyapjakat per 56 kg. mint a mult évben. Urasági gyapjak 60—78 frt között, parasztké 50 frt körül értékesült. Néhány kitűnő tenyésző gyapja szépen lett honorálva. Igy báró Baratta Dragono Alajos poltári birtokos 81 frtot, báró Luzsenszky 76 frtot, Okolicsányi Gáspár ráhói földbirtokos 77 frtot, Szilassy 78 frtot értek el gyapjaikért hideg mosással 56 kgrmonkint Zsirban nyirt gyapjak 26—28 frton keltek.

— A szarvasmarha-behozatalról Oroszországból nem kell tartani. Az osztrák cs. kir. földművelési miniszter az osztrák gazdák körében nyilvánult aggodalmakra kijelenté, hogy Oroszországgal fűzött tárgyalásokban a marha-határzár megszüntetésének kérdése szóba sem jött, s így az aggodalmak minden alapot nélkülöznek.

— A száj- és körömfájás Franciaországban oly nagy mértékben elterjedt az utóbbi időben, hogy 41 megye van infiziálva, tehát körülbelül fele az országnak. Ennek következtében a határzár, a melyet Svájc irányában emelt Franciaország megszüntetett; illetve megengedték, hogy a szarvasmarha Dellen és még más három állomáson át egészségügyi és származási bizonyítványokkal a határon behozásassék.

— Kirándulás Magyar-Óvárra. A magyar óvári akadémiát 1870—80. évek közt végzett hallgatók, a régi kollegialitás és összetartás aegise alatt most, az ünnepek alatt, találkozó adtak egymásnak az alma mater székhelyén. Magyar-Óvárott. Aránylag csekély számban jelentek meg a régi gazdászok, mert a tiz évi intervallum alatt végzett hallgatósból csak ötvenen vettek részt az összejövetelen. Voltak abból az időből is, amikor még németül adtak elő az akadémián. Annál nagyobb volt az összejöttök között a lelkesedés.

— Hungaria műtrágya, kénsav és vegvi ipar részvénytársaság melléklete. Lapunk olvasói mai számunkal veszik az említett, hazánk legnagyobb műtrágyagyágyának egy mellékletét, melyben csontból készült präcipitált foszforsavas mész (Takarmány csontliszt) készítményeit ajánlja. Kérjük a melléklet figyelmes előlévasását; sok tanulságot tartalmaz.

— Gazdák mindazt a mire gazdaságukban magvak és műtrágyákból szükségök van, a legmegbízhatóbb, legjobb minőségben és legjutányosabbban Mauthner Ödön budapesti magkereskedéséből szerzik be, mely idevonatkozó árjegyzékét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi. Minden rendelés még beérkezte napján elintéztetik.

— Egy kitűnő bizonyítványokkal bírós gazdatiszt, nyolez éves gyakorlattal, ki önállólag kezelt nagyobb birtokokat megfelelő állást keres magának. Bővebbet a kiadó-hivatal.

— Kerestetik egy gazdasági irnok. Javadalmazása 120 frt készpénz és teljes ellátás. Bővebbet a kiadóhivatal.

Szerkesztői üzenetek.

D. S. urnak. Marosvásárhely. Becses küldeménye jelen számunkhoz, nagy sajnálatunkra már későn érkezett! de a jövő számban okvetlenül adni fogjuk. Az előfizetést köszönettel vettük s a lap rendes küldése és az elmaradott számok pótlása iránt intézkedtünk. Igen fogunk örülni, ha becses czikkeivel lapunkat jövőre is fölkeresendí, melyeknek készsággel nyitunk tért. Szives üdvözet.

E. E. urnak Torda. A kéredezett czég: Mayfarth Ph. és társa gazdasági gégyárosok Bécs II. Taborstrasse 76. sz. Prospectust is küldöttünk levelben. Becses levelének második részére a műtrágyákat illetőleg jövő számunkban adandunk kimerítő választ, minthegy jelen számunkat illetőleg már sem helyyel, sem idővel nem rendelkezünk.

Piaczi értesítő.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gabonátőzsde.

Daczára a magasabb külföldi buza- és lisztjegyzésnek, piacunkon az árak nehezen tartották meg színvonalukat. — Az eladók a javult árakat fölakarván használni arra, hogy készleteiken tulajdjanak, sürgősen kínáltak. Idegen buzákn keresetebbek voltak, az árak tartvák. Rost irányzata lanyha; Tengeri irányzata csendes. Zab irányzata lanyha.

Hivatalos effektív-árak:

	frtól.	frtig.
Buza	6.75	7.25
Rosz	5.20	5.35
Árpa	5.95	9.00
Zab	6.70	7.10
Tengeri	4.70	4.80
Repeze	—	—
Köles	3.80	4.25

Határidőüzet.

Ugy látszik, Amerikában az említett fagyok nem okoztak nagyobb károkat, mert különben a buzaárak New-Yorkban és Chicagóban nem csak 3/4 cenzettel emelkedtek volna. — Már az ily rémhírek sem képesek az annyira súlyos árakat megváltoztatni, sőt inkább, azok valótlansága kiderülvén, a reakció nagyobb mérvet ölt. — Országunkban daczára az esős időjárásnak a növényzet szépen fejlődik és a kedvező kilátások nagyobb mérvű realizációkat és véleményadásokat vontak maguk után. Buza öszre 9 krral, rosz 6 krral, zab 3 krral, tengeri 4 krajezárral.

Értéktőzsde.

Az értéktőzsde csendes irányzatot követett. A szerbiai események kevésbé gyakoroltak hatást, mint a belpolitikai helyzet megítélése. Ez utóbbi tekintetben a kormányválság eshetőségéről újabb is felmerült hírek keltettek aggodalmat tőzsdei körökben. Mivel egyuttal a külföldi tőzsdék sem szolgáltattak impulzust, nemzetközi értékek árfolyama gyengült és csak magyar aranyárak maradt szilárd. A helyi értékek piacán vagyonkölesznöz és magy. általános közszembánya részvények iránt volt kereslet emelkedő árakon. Valuták és érczavatók nem változtak.

Erdélyi piaci árak.

(Árak krajczárookban.)

A piaci cikkek	Mérték	Gy.-Fehérvár	Kézdi-Vá-sárhely	Maros-Vá-sárhely	Medgyes	Nagy-Enyed	Nagy-Szeben	Szegesvár
Tiszta buza	mm.	650	700	660	525	880	731	727
Elegy buza	"	600	565	585	400	580	667	548
Rozs	"	515	422	455	380	525	486	457
Árpa	"	—	520	—	—	—	613	—
Zab	"	700	560	638	309	800	674	666
Törökbuza	"	470	545	455	350	525	486	493
Széna	"	300	400	250	180	500	200	200
Alomszalma	"	200	110	140	90	300	140	110
Tűzifa	km	330	250	300	300	260	350	280
Marhahús	kg.	44	44	48	40	44	62	280
Május		19	23	24	24	17	18	17

A piaci cikkek	Mérték	Szász-Sebes	Csiksered	Décs	Dicső-Szent-Márton	Ezrsébet-város	Fogaras	Brassó
Tiszta buza	mm.	600	781	635	640	750	770	732
Elegy buza	"	500	700	612	400	550	700	474
Rozs	"	450	555	450	380	500	400	486
Árpa	"	—	541	—	360	—	—	543
Zab	"	326	625	530	360	600	666	600
Törökbuza	"	350	625	460	420	550	475	466
Széna	"	200	250	480	—	250	200	200
Alomszalma	"	100	100	160	—	120	150	120
Tűzifa	km	250	190	243	300	280	280	300
Marhahús	kg.	44	36	43	40	44	44	48
Május		7	17	6	29	16	13	11

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

Az utóbbi napokban volt gyakori esőzések következtében a forgalom némileg élénkebb volt mint a múlt héten és különösen takarmányrépa magból nem kevésbé muharmagból meglehetősen mennyiségű kelttek el. Az árak a múlt hetiekhez képest nem változtak.

Jegyzeteink 100 kilonként Budapesten:
Vörös lóhere, nagyszemű 70-72 frt.
Luczerna, új termésű 55-65 frt.
Muharmag 8-8½ frt.

Kolozsvár, 1894. május 24-ről. Tiszta buza 5 frt 80 kr. 6 frt 80 kr. Rozs 4 frt 60 kr. 4 frt 80 kr. Törökbuza 4 frt 90 kr. 5 frt — kr. Zab 5 frt 60 kr. 5 frt 80 kr. Széna 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. Métermázsánként. Fa kemény nem usztatott 3 frt. (Köbméter.) Fagygyertya öntött 44 kr. Marhahús 52 kr. Konyhaliszt 7 kr. Rizs 20 kr. Gyöngykása 20 kr. Borsó 18 kr. Lenese 18 kr. Paszuly 8 kr. (Kilogrammonként.) Burgonya 3 frt. (Hectoliter) Savanyu káposzta 5 kr. Savanyu répa 10 kr. (Kl.) Kősző 9 kr. Disznózsir 68 kr. Bors 1 frt 50 kr. Hagyma 10 kr. Fokhagyma 20 kr. (Kilogramm.)

Kimutatás.

Debreczen sz. kir. városban az 1894. év május hó 16-án tartott marhavásárról.

Ló felhajtattott 720 darab, eladatott 230 darab. — Marha felhajtattott 810 drb., eladatott 450 darab. — Sertés felhajtattott 3750 drb., eladatott 2140 drb.

Sertésvásári jelentés. Budapest-Kőbánya, 1894. május 18-án. Az üzlet esendős volt.

Heti átlagárak: magyar válogatott árú 320-380 klg. nehéz 49½-50 kr. 280-300 klg. nehéz 49-50½ kr. Öreg 300 klg. tuli 47-48 kr. Vidéki sertés 47-48 kr. Szerb 46-48½ kr. Román — kr. tiszta klg., páronként 45 Elg. ételsúly levonás és 4% engedmény szokásos.

Eleség árak: Tengeri frt 5.15. Árpa frt 6-50, Kőbányán átvéve.

Felelős szerkesztő és kiadó:

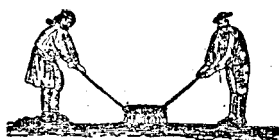
Szenterzsébeti Szakáts Péter.

Segéd szerkesztő: Nagy Kálmán.

HIRDETÉSEK.

Javitott szerkezetű

szab. Ásványi-féle

Aranka irtó eszköz.

Kapható Budapesten Detrich Gy. gépgyárosnál Lipót-körut 30., továbbá Kolozsvárt Kiss E. vaskereskedőnél.

Ára 18 forint.

Az eszköz kezeléséhez való utasítás, valamint működéséről szóló bizonyítványok fentti címeknél bérmentve kaphatók.

246. (3-x)

Eladó 7 drb.

2¼ éves tenyész-bika

(magyar fajta)

Solymosy László

teremei birtokán.

u. p. Nagy-Teremi

Kis-Küküllő megye.

249. (2-x.)

Jégkár elleni biztosítást

elvállal a

MAGYAR-FRANCZIA BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

(BUDAPEST)

ALAKULT: 1879.

ALAP: 6 MILLIO.

Teljesen befizetett alaptőke: 2.000.000 osztrák értékű forint.

Igazgatósági elnök: Ormódy Vilmos.

Igazgatók: Jeney Lajos, Soltész Vilmos.

Vezértitkár: Fuchs Lajos.

Ugy a jég-, valamint tüzbiztosítási díjtételek is a lehető legmérsékeltebbre vannak szabva; az előforduló károk pedig méltányosan rendeztetnek és gyorsan kifizettetnek.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál:

az erdélyrészi vezérügynökség Kolozsvárt.

CSERMÁK GYULA,

titkár.

247. (4-6)

KÜHN E.

gazdasági gépgyára Mosonban

244. (5-36)

(alakult 1856. évben.)

Főraktár: Budapest, Váci-körut 21-ik szám,

1894. augusztus 1-től Váci-körut 57/a szám.

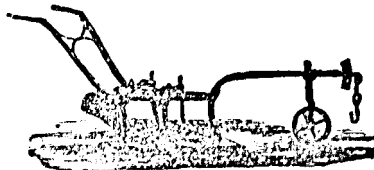
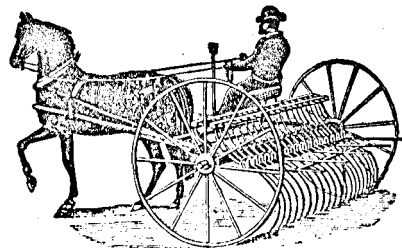
Ajánlja beállott idenyre: mivelő eszközeit, lókapákat, töltőgetőket, új répagyomláló lókapát.

Amerikai rendszerű HOLLINGSWORTH, HEUREKA és KEDVENCZ szénagereblyéket.

Cséplőkészletek, rosták, konkolyozók, Lack-féle vasekék valamint a leglobb Laacke-féle szántó és rétboronák, könnyű olcsó kettős ekék nagy készletben vannak raktáron.

Hungaria, Mosoni, Jubileum és Balance sorvetőgépek

mindég készletben.

Eladó lovak.

Egy pár jegytelen pej, herélt, 16 marok 3 hüvelyk magas (176 centimeter)

Angolfajta kocsiló 8 éves.

Szép kitünő hámos lovak (Carras-sierek)

eladók.

Bővebb felvilágosítást nyujt,

Báró Gamera Oszkár,

248. (3-5)

Székelykeresztur

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Valódi

Oberndorf répamag	pr. 100 kg.	112	frt.
Sárga buczokrépa-mag	" 100 "	80	"
Esparzette (baltaczim)	" 100 "	20	"
Homoki bükköny	" 100 "	36	"
Arankamentes luczerna	" 100 "	76-84	"
Arankamentes lóhere	" 100 "	80-84	"
Fűmagvak, bükköny,			
Czukorezirok	" 100 "	12	"

Aranyköles stb. míg a készlet tart!!!

SZÁVOSZT ALPHONS

cs. és kir. udv. szállítónál

BUDAPEST, V., Arany János-utca 11.

Arjegyzék kívánatra bérmentve.

236. (11-x)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kwizda Ferencz János
oszt. m. cs. és k. és románk udv. szállító ker. gyógyszerháza, *Korneuburgban.*

Kwizda-féle köszvényfolyadék.
Évek óta kipróbált, fájdalomcsillapító házi szer köszvény, csúsz és idegbajok ellen.

Kwizda-féle köszvényfolyadék.
Kapható minden gyógyszerháztárban.

Tessék a védjegyre ügyelni a vételnél határozottan kifejezni:

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

Árak:

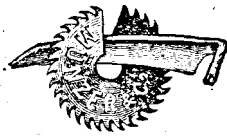
$\frac{1}{4}$ palaezk
1 frt o. é.

$\frac{1}{2}$ palaezk
60 kr.

222 (6-15)

Paraszt fogás, Kasza-szedelgés!

VÉDJEJCZ.

¶ Miről ismerjük meg a jó kaszát?
¶ Miről ismerjük meg a hamisított kaszát?

Feleletet

nyer e kérdésre minden gazda, a mi *Kasza-árjegyzékünkben*, a mely minden európai nyelven megjelent.

Mielőtt

valaki egy kaszát vásárol, kérje egy levezető lapon a mi kasza-árjegyzékünket, melyet mi költség mentesen megküldünk.

Münzer és társa Bécsben.

Kasza-elárusítás községek és gazdák részére postacsomagokban.

(6-x)

Gyáriraktár: PÁRIS.

UNICUM

szabadalmazott

peronospora permetező

az orsz. magy. kert. egyesület 1893-iki kiállításán a legelső díjjal a nagy

arany éremmel

kitüntetve

Ara teljesen felszerelve csiszolt erős vörösrézputtonnyal

14 forint 75 kr.

Kapható egyedül csakis

MAUTHNER

ÖDÖN

magkereskedésében

Budapestben.

Főüzlet: Andrassy-ut 23.

(8-x) Fióküzlet: Koronaherceg-u. 18. 238.

Raktár TAUFFER FERENCZ utóda czégnél

KOLOZSVÁRT.

Az első szegedi cs. és kir. szabadalmazott

Műtrágyagyár Részvénytársaság

ajánlja a nagy érd. gazda közönség figyelmébe saját gyártmányu és szavatolt növényi-tápanyag tartalmu

phosphor
nitrogén
kali

műtrágyáit

nemkülönbön szabadalmát képező

különlegességeit
mindennemű gazdasági növényekre.

A gazdaközönség kényelmére gyártmányainkból állandó nagy raktárt tart **TAUFFER FERENCZ** utóda magkereskedő czég **KOLOZSVÁRT.**

Arjegyzéket és a műtrágyák alkalmazására vonatkozó vezérfontalat bárkinek készséggel küld.

117 (21-x)

az igazgatóság.

A magas kormány kezdeményezése folytán 3,000,000 frt alaptőkével alapított

Hungária műtrágya-, kénsav- és vegyi ipar részvény-társaság

ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kitünő minőségű műtrágyáit; esontliszt-, spodium-, ammoniak és ásványi superphosphatokat, párolt esontlisztet,

Répatrágyát,

chilisalétromot, kénsavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender- stb. trágyát és mindennemű egyéb műtrágyát. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközöltetnek. — Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: **Külső-soroksári-út**, régi lóverseyter, vagy **Kiss Ernő** vaskereskedő **Kolozsvárt**, a ki az erdélyi részekre egyedüli és **kizárólagos** nagy raktárt tart; honnan a műtrágya anyagok közvetlenül és **jutányos** áron beszerezhetők — szavatolt belérték mellett — bármily mennyiségben.

Gyárak: **Budapestben és Zsolnán.**

Posta és távirtdahivatal Budapest kénsavgyár.

201. (21-x)

Mindennemű műtrágya.

Répatrágya.

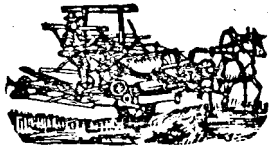
Megjelent: FROMMER A. HERRMAN utóda

119 Főizlet: V. TÜKÖR-UTCZA 5. SZÁM. BUDAPEST Fióküzlet: VI. ANDRÁSSY-UT 1. SZÁM. (27-39)

ŐSZI ÁRJEGYZÉKE

➔ Őszel vetendő magvakról, rózsákról, virághagymákról és diszfákról. ➔

Vásárol mindennemű GAZDASÁGI MAGVAKAT a legmagasabb áron.

Mc Cormick
Fűkaszáló és aratógépek
a legjobbak a világon.

kitüntetve minden kiállításon.

petroleummotorok, gőz és járgányeséplógépek ekék, boronák, rosták, trieurök, sorvető-gépek, kézivető-gépek, kukuricza-morzsolók, szecska és répavágók, daráló-gépek, malmok, úgy mint mindenféle gépek, szerszámok és eszközök a gazdaság számára legjobban és legolcsóbban

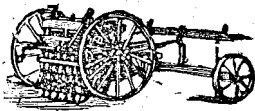
kapható:

MÜLLER és WEISZ-nál

Budapesten
Váci-körút 76.

a nyugati pályaudvar közelében.

224. (8-12)

Arankamentes Lóhermag nagyszemű

100 kilója 76 ft.

5, 10, 25, 50 kilós zsákokban

államilag ólomzárva.

Répamag ugyanolyan árban Alvinczen feladva

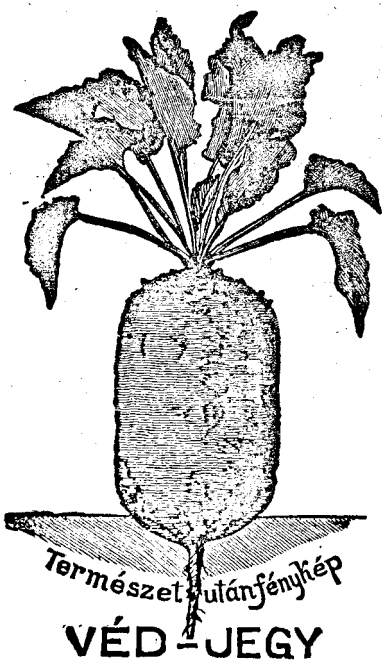
➔ utánvétellel kapható ➔

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában,

u. p. Koneza.

235. (12-20)

A Borries-féle uradalmak igazgatósága a t. gazdaközönség b. tudomására hozza, hogy

eredeti eckendorfi

➔ TAKARMÁNY RÉPAMAG ➔

valódi minőségben

Ausztria Magyarországon csakis

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

BUDAPESTEN

kapható.

➔ Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. ➔

EGGERESI műtrágya-gyár

KRAMMER J

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomassalak, trágyafósz, chilisalétrom és egyéb különleges műtrágya-

termékeit. Talajvizsgálatok díjmentesen eszközöltetnek -- Részletes árjegyzékkel szolgál a gyár központi irodája

Budapest, V., Dorottya-utca 9. szám.

202. (21-52)